

CZU: 336:334.735(478)

EVALUAREA POTENȚIALULUI PATRIMONIAL AL ÎNȚREPRINDERILOR ȘI ORGANIZAȚIILOR DIN SISTEMUL COOPERĂȚIEI DE CONSUM DIN REPUBLICA MOLDOVA

*Natalia CHIBERCEA**Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova*

În articol este efectuată o analiză a situației financiar-patrimoniale a entităților economice din sistemul cooperăției de consum din Republica Moldova, ceea ce a permis autorului să constate că aceasta indică o stare concretă a capitalului entității economice, reprezentând rezultatul realizării scopului activității întreprinderii. În mod particular, în urma desfășurării reușite a activității economico-financiare, se constată o creștere a activelor controlate de întreprindere, fapt ce reflectă extinderea activității de întreprinzător și sporirea potențialului economico-financiar.

Cuvinte-cheie: *patrimoniu, surse de finanțare, rate financiare, stabilitate financiară, cooperative de consum.*

EVALUATION OF THE PATRIMONIAL POTENTIAL OF THE ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS FROM THE CONSUMER COOPERATION SYSTEM OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

This article reflects the analysis of the financial-patrimonial situation of economic entities from the consumer cooperation system of the Republic of Moldova, which in general made possible to ascertain that this is a concrete state of the economic entity's capital, representing the result of achieving the purpose of the enterprise's activity. In particular, following the successful conduct of the economic and financial activity, there is an increase in the assets controlled by the enterprise, which reflects the widening of the entrepreneurial activity and increasing economic and financial potential.

Keywords: *patrimony, financing sources, financial rates, financial stability, consumer cooperatives.*

Introducere

Cooperăția de consum reprezintă un element important în sistemul economic, cu un caracter social și cu o mare diversitate de activități, menit să satisfacă necesitățile membrilor acestor organizații, precum și ale celorlalte categorii de consumatori. Conform legislației Republicii Moldova, *organizația cooperatistă de consum este o organizație neguvernamentală și necomercială care desfășoară activitate economică pentru satisfacerea necesităților și intereselor membrilor săi în conformitate cu legea și cu propriul statut.* Organizațiile cooperatiste de consum și întreprinderile cooperatiste sunt asimilate subiecților sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și au la bază principiile internaționale cooperatiste [1].

Cooperăția de consum își desfășoară activitatea în mod independent, conform unor programe proprii de dezvoltare economică și socială. Atât în practica mondială, cât și în Republica Moldova, cooperăția de consum se manifestă în modul și în forma de asociere a oamenilor. În anumite condiții economice și sociale, ea are ca scop satisfacerea cerințelor lor materiale și spirituale. *Cooperăția reprezintă astăzi un element definitiv al societății contemporane, exercitând un rol important în dezvoltarea economică, socială și culturală, în special prin crearea unui cadru corespunzător pentru facilitarea mobilizării umane, financiare și de altă natură.*

Activitatea întreprinderilor din sistemul cooperăției de consum este condiționată de intensificarea impactului unei totalități de factori, printre care un rol primordial revine modificărilor permanente în legislație, concurenței, transformărilor tehnologice, prelucrării computerizate a informației, fluctuației ratei dobânzii și cursului valutar, pe fundalul menținerii continue a inflației. În condițiile în care aceasta a pierdut monopolul deținut în mediul rural, în domeniul comerțului și al altor direcții de activitate, printre care un loc aparte îl dețin achizițiile, managerii se confruntă cu o serie de probleme referitoare la strategia și tactica funcționării, organizarea oportună a activității și eficiența gestiunii resurselor.

În contextul celor relatate, vom sublinia că situația financiar-patrimonială indică o stare concretă a capitalului entității economice, reprezentând componenta materială și rezultatele obținute. Situația financiar-patrimonială este caracterizată de specialiștii în domeniu drept rezultatul realizării scopului desfășurării activității întreprinderii, bazat pe gestionarea eficientă a fluxurilor de numerar ale acesteia.

Material și metode aplicate, rezultate și discuții

Diagnosticul financiar este definit în literatura de specialitate drept „studiu metodic al situației și evoluției unei întreprinderi sub aspectul structurii financiare și a rentabilității, plecând de la bilanț, contul de rezultate și alte informații oferite de întreprindere, mai ales din anexe și raportul anual” [2, p.7].

Este cunoscut faptul că sursa de date pentru analiza financiară o constituie documentele contabile: bilanțul, contul de profit și pierderi și anexele la bilanț, acte care ne informează detaliat despre starea bilanțului, a contului de profit și pierdere. Analizându-le, putem ulterior interveni în optimizarea politicii investiționale. De asemenea, în baza evaluării patrimoniului întreprinderii pot fi făcute calcule argumentate în vederea respectării legale a obligațiilor fiscale, financiare etc.

Astfel, cercetătorii din domeniu abordează diagnosticul financiar ca fiind totalitatea componentelor bazată pe:

- ✓ studiul complex al bilanțului, pe toate componentele orizontale și verticale, care ulterior devin utile la determinarea situației financiare a întreprinderii;
- ✓ studiul contului de rezultat în vederea analizei performanțelor întreprinderii;
- ✓ studierea detaliată a planului financiar pentru toate activitățile în derulare ale entității economice [3, p.366-367].

Înțelegem că totalitatea activităților descrise mai sus au drept scop documentarea și argumentarea unei viitoare investiții. Or, această analiză reprezintă un aspect major în estimarea valorii unei firme. Din această perspectivă, ne propunem pentru analiză următoarele aspecte: analiza volumului producției; analiza evoluției vânzărilor; analiza clienților întreprinderii; structura activelor în sistemul cooperăției de consum.

Însă, întâi de toate, este necesar să remarcăm faptul că cooperativele de consum din Republica Moldova aplică o metodă specială de distribuire a produsului social: fiecăruia i se dă în raport cu participarea la obținerea acestui produs, ceea ce are menirea să realizeze o cât mai echilibrată repartitie a veniturilor. Profitul obținut se întoarce acolo de unde provine, fiind restituit atât producătorului, cât și consumatorului în proporția în care aceștia au colaborat la realizarea lui. Astfel, în funcție de tipul cooperativei, dividendul repartizat ia forma primei de consum sau a producției.

Urmărirea în dinamică a evoluției patrimoniului și studiul stării financiare a cooperăției de consum, precum și a unităților din sistem noi am efectuat-o în baza bilanțului consolidat și a informației financiare a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP”, precum și a uniunilor teritoriale UniversalCoop din or. Anenii Noi, UCOOP din or. Florești, URECOOP din or. Strășeni.

Pornind de la scopul stabilit, vom analiza, în primul rând, volumul producției industriale, în prețuri curente, în total pe sistemul cooperăției de consum din republică. Astfel, în anul 2012 acest indicator a înregistrat suma de 54740,4 mii lei, comparativ cu anul 2014 acest indicator a fost de 60774,5 mii lei, ori la nivel de 103,2% față de anul 2012. În anul 2015 acest indicator a fost de 64145,7 mii lei, ori 109,0% față de anul 2012 și 105,5% față de anul 2014.

Un aport semnificativ în creșterea volumului sectorului de producere în perioadele respective a avut URECOOP-Strășeni. Astfel, în anul 2013 indicatorul respectiv însuma cifra de 17631,4 mii lei, cu o creștere de 113,7% și în anul 2015 – 19657,7 mii lei sau 126,7% față de anul 2012, ori 32,3% din totalul pe republică (Tab.1).

Tabelul 1

Volumul producției industriale

Indicator	a.2012	a.2013	% față de 2012	a.2014	% față de 2012	% față de 2013	a.2015	% față de 2012	% față de 2013	% față de 2014
În total, mii lei, inclusiv:	54740,4	58867,0	107,5	60774,5	111,0	103,2	64145,7	109,0	117,2	105,5
- întreprinderile proprii	9709,9	11969,3	123,3	15079,2	155,3	126,0	21009,7	216,4	175,5	139,3
- organizațiile cooperatiste	45030,5	46897,7	104,1	45695,3	101,5	97,4	43136,0	95,8	92,0	94,4
Ponderele întreprinderilor (%)	17,7	20,3	114,7	24,8	140,1	122,2	32,8	185,3	161,6	132,3
Ponderele organizațiilor (%)	82,3	79,7	96,8	75,2	91,4	94,4	67,2	81,7	84,3	89,4
Producerea pâinii (tone)	5597,3	5462,8	97,6	5154,8	92,1	94,4	4385,7	78,4	80,3	85,1
Producția de cofetărie (tone)	179,0	204,8	114,4	224,2	125,3	109,5	204,6	114,3	99,9	91,2
Producerea mezelurilor (tone)	23,1	11,7	50,6	15,4	66,7	131,6	17,3	74,9	147,9	112,3

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor statistice ale sistemului cooperăției de consum din RM.

De asemenea, subliniem că UniversalCoop din Anenii Noi a activat, înregistrând volume în descreștere: în anul 2012 – 3747,0 mii lei, în 2013 – 3408,0 mii lei (cu 339,0 mii lei mai puțin față de 2012), în 2014 – 2552,0 mii lei (cu 856,0 mii lei mai puțin decât în anul 2013) și în anul 2015 – 2366,0 mii lei (cu 186,0 mii lei mai puțin decât în anul 2014).

Este de menționat că pentru evaluarea volumului activității întreprinderii pot fi aplicate venituri din vânzări sau venituri din toate tipurile de activități, care se determină ca suma următoarelor părți componente: venituri din vânzări, alte venituri operaționale, venituri din activitatea de investiții, venituri din activitatea financiară etc.

Deci, în urma analizelor efectuate, constatăm că în total pe sistemul cooperăției de consum din republică volumul vânzărilor prin intermediul unităților comerciale în perioada anului 2012 a însumat cifra de 733305,9 mii lei, sau 101,1% față de perioada similară a anului precedent. În anul 2013 acest indicator a fost de 776934,6 mii lei, sau la nivelul de 105,7% față de anul 2012. În anul 2014 indicatorul respectiv a înregistrat un volum de 796722,3 mii lei, fiind la nivelul de 108,6% față de anul 2012 și de 102,5% față de anul 2013. În anul 2015 a înregistrat cifra de 813670,0 mii lei, sau 102,1% față de anul 2014 (Tab.2).

Tabelul 2

Comerțul prin unitățile de comerț cu amănuntul

Indicatori	a.2012	a.2013	% față de 2012	a.2014	% față de 2013	a.2015	% față de 2014
În total, mii lei, inclusiv:	733305,9	776934,3	105,9	796722,3	102,5	813670,0	102,1
- întreprinderi	52419,8	73172,3	139,6	89462,2	122,3	105545,1	118,0
- organizații	680886,1	703762,0	103,4	707260,1	100,5	708124,9	100,1
Ponderele întreprinderilor, %	7,1	9,4	132,4	11,2	119,1	13,0	116,1
Ponderele organizațiilor, %	92,9	90,6	97,5	88,8	98,0	87,0	98,0
Ponderele produselor alimentare, %, inclusiv:	74,0	73,3	99,1	72,6	99,0	74,0	101,9
- întreprinderi	73,5	74,8	101,8	72,5	96,9	77,0	106,2
- organizații cooperatiste	74,1	73,2	98,8	72,6	99,2	73,6	101,4

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor statistice ale sistemului cooperăției de consum din RM.

De menționat că un suport semnificativ la majorarea volumului de vânzări cu amănuntul în perioadele respective au înregistrat în anul 2013 entitățile din URECOOP-Strășeni, înglobând 58705,7 mii lei, sau 7,6% față de total și 107,4% față de anul 2012. În anul 2014 indicatorul respectiv este de 62157,2 mii lei, ori 7,8% din total și 105,9% față de anul 2013. Conform calculelor efectuate, în anul 2015 indicatorul analizat era la maxima de 67011,7 mii lei, fiind cu 4854,5 mii lei mai mult decât în anul 2014 sau la nivel de 107,8% față de anul 2014.

Entitățile din UCOOP-Florești au înregistrat în anul 2013 un volum de 57472,9 mii lei, sau 7,4% din total, cu o creștere de 2563,1 mii lei, sau 104,7% față de anul 2012. În anul 2014 acest indicator relevă un volum de 58432,0 mii lei – 7,3% din total, demonstrând o creștere față de 2013 cu 960,0 mii lei, iar în anul 2015 volumul dat s-a cifrat la 59769,1 mii lei, ceea ce e cu 1337,1 mii lei mai mult decât în anul 2014.

De asemenea, vom menționa și faptul că rezultate în creștere a înregistrat UniversalCoop - Anenii Noi.

Din tabelul analizat constatăm că ponderea produselor alimentare în totalul de vânzări prin intermediul unităților comerciale ca indicator economic nu a înregistrat deosebiri esențiale.

În altă ordine de idei, subliniem că volumul de desfaceri angro în anul 2014 a înregistrat 104739,8 mii lei, la nivel de 123,4% față de anul 2013 și 143,2% față de anul 2012. În anul 2015 acest indicator a fost de 119441,1 mii lei, sau la nivel de 163,3% față de 2012 și de 114,0% față de anul 2014 (Tab.3).

Ponderele majoră în vânzările cu ridicata revine întreprinderilor proprii MOLDCOOP, care în anul 2012 au realizat un volum de desfaceri de 63561,7 mii lei. În anul 2013 cifra respectivă constituia 79300,2 mii lei, în creștere cu 124,8% față de anul 2012. În anul 2014 s-a înregistrat un volum de 97731,5 mii lei, ori 123,2% față de anul 2013, iar în anul 2015 volumul a fost de 108726,0 mii lei, sau 111,2% față de anul 2014.

Ponderele desfacerilor angro în totalul de vânzări cu amănuntul a constituit 14,7% în anul 2015, majorându-se cu 12,2% față de 2014.

Tabelul 3

Volumul de vânzări angro (mii lei)

Indicatori	a.2012	a.2013	% față de 2012	a.2014	% față de 2013	a.2015	% față de 2014
În total, inclusiv:	73147,0	84886,9	116,0	104739,8	123,4	119441,1	114,0
- întreprinderile proprii	63561,7	79300,2	124,8	97731,5	123,2	108726,0	111,2
- organizațiile cooperatiste	9585,3	5586,7	58,3	7008,3	125,4	10715,1	152,9
Ponderea în vânzările cu amănuntul	10,0	10,9	109,0	13,1	120,2	14,7	112,2

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor statistice ale sistemului cooperăției de consum din RM.

Un alt indicator important în lanțul analizei patrimoniului financiar al întreprinderii este volumul exportului și cel al importului (Tab.4). Astfel, în anul 2012 volumul exportului a însumat 17384,0 mii lei, sau cu o creștere de 4,8 ori față de anul 2011. În 2013 acest indicator a fost de 12094,2 mii lei, ori la nivel de 69,6% față de 2012, pe când în anul 2014 volumul exportului s-a cifrat la 17422,6 mii lei, sau la nivel de 144,1% față de 2013 și 100,2% față de 2012. În 2015 volumul exportului a înregistrat suma de 17849,7 mii lei, sau o creștere de 102,5% față de 2014, 147,6% față de 2013 și 102,7% față de 2012.

Volumul importului în 2013 a fost de 5328,8 mii lei, sau la nivel de 87,1% față de anul 2012. În 2015 volumul importului a fost de 3756,1 mii lei, ori la nivel de 97,7% față de 2014.

Tabelul 4

Volumul exportului și al importului (mii lei)

Indicatori	a.2012	a.2013	% față de 2012	a.2014	% față de 2012	% față de 2013	a.2015	% față de 2012	% față de 2013	% față de 2014
Volumul exportului	17384,0	12094,2	69,6	17422,6	100,2	144,1	17849,7	102,7	147,6	102,5
Volumul importului	6114,9	5328,8	87,1	3845,6	62,9	72,2	3756,1	61,4	70,5	97,7

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor statistice ale sistemului cooperăției de consum din RM.

Volumul de achiziții ale produselor agricole, materiilor prime zootehnice și de altă natură în 2012 a constituit 76753,2 mii lei, ori 96,5%, față de 2011. În anul 2014 acest volum s-a majorat cu 104,3% față de 2012. În 2015 au fost achiziționate produse agricole la nivel de 106% față de 2012. Deci, indicatorul fiind în creștere, putem remarca faptul că o activitate de proporții la acest capitol a desfășurat în 2012 MOLDCOOPIMEX, achiziționând produse agricole, materii prime zootehnice și de altă natură la valoare de 16,7% din total.

În perioada anilor 2013 – 2015 această creștere era susținută preponderent de entitățile: PRODCOOP-Chișinău, care a obținut un volum de 10702,5 mii lei, sau 13,1% din total; URECOOP- Strășeni – 9876,4 mii lei, sau 12,1%; MOLDCOOPIMEX – 5578,4 mii lei, sau 6,8%; UCOOP-Florești – 3372,9 mii lei, sau 4,1% etc.

Tabelul 5

Volumul achizițiilor produselor agricole și de altă natură

Indicatori	a.2012	a.2013	% față de 2012	a.2014	% față de 2012	% față de 2013	a.2015	% față de 2012	% față de 2013	% față de 2014
În total, mii lei, inclusiv:	76753	77088	100,4	80058	104,3	103,9	81454	106	106	102
- întreprinderile proprii	26635	26108	98	32475	122	124	32386	122	1240	99
- organizațiile cooperatiste	50117,3	50979,9	101,7	47582	94,9	93,3	49067	97	96,2	103,1
Ponderea întreprinderilor (%)	34,7	33,9	97,7	40,6	117,0	119,8	39,8	114,7	117,4	98,0
Ponderea organizațiilor (%)	65,3	66,1	101,2	59,4	91,0	89,9	60,2	92	91,1	101,3

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor statistice ale sistemului cooperăției de consum din RM.

Pentru aprecierea situației patrimoniale este rațională, de asemenea, examinarea evoluției activelor disponibile în concordanță cu dinamica volumului activității întreprinderii. În acest scop, ca metodă de examinare a informației din Rapoartele financiare am utilizat *analiza pe orizontală*. Așa cum deja am demonstrat, această metodă presupune compararea indicatorilor analizați anterior și volumul activității entității economice. Această metodă permite aprecierea situației în care ritmul creșterii veniturilor depășește indicatorul similar al modificării activelor. În asemenea condiții devine evidentă gestiunea reușită a patrimoniului din partea managerilor întreprinderii.

În altă ordine de idei, amintim că pentru studierea structurii patrimoniului întreprinderii ca metodă de examinare a informației din Raportul financiar pe larg se folosește *analiza pe verticală*. Această metodă cuprinde calcularea ponderii fiecărui element component în totalul activelor. În acest caz, în calitate de criteriu de grupare a activelor servește, de obicei, conținutul economic al componentelor patrimoniului reflectate pe posturile din activ al Bilanțului contabil. Analiza patrimoniului întreprinderilor din sistemul cooperăției de consum o vom începe cu studierea activului întreprinderii și vom studia influența factorilor. Rezultatele obținute sunt prezentate în Tabelul 6.

Tabelul 6

Structura activelor sistemului cooperăției de consum în anii 2010-2015 (%)

Indicatori	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Active imobilizate	72,19	71,02	71,06	70,62	69,32	68,63
Active nemateriale	0,07	0,07	0,07	0,17	0,17	0,22
Activele materiale pe termen lung	70,12	68,65	69,85	69,20	68,10	64,84
Activele financiare pe termen lung	2,00	2,27	1,14	1,25	1,05	3,56
Alte active imobilizate	0,003	0,002	0,002	0,001	0,001	0,009
2. Active circulante	27,81	28,98	28,94	29,38	30,68	31,37
Stocuri de mărfuri și materiale	17,62	18,17	17,43	18,52	19,09	19,61
Creanțe pe termen scurt	6,28	6,75	6,28	5,89	6,07	6,02
Investiții pe termen scurt	1,97	1,65	2,64	2,63	3,15	3,00
Mijloace bănești	1,74	2,18	2,41	2,14	2,01	2,49
Alte active pe termen scurt	0,20	0,25	0,18	0,20	0,36	0,24
În total Activ	100	100	100	100	100	100

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor din rapoartele financiare.

Pe parcursul anilor de activitate a fost modificată structura activelor sistemului cooperăției de consum prin diminuarea ponderii activelor imobilizate în activul bilanțului cu 3,56 puncte procentuale în anul 2015 față de anul 2010 și majorarea ponderii activelor circulante până la 31,37 la sută în anul 2015.

Ratele structurii surselor de finanțare a întreprinderii analizează importanța relativă și evoluția în timp a diverselor surse de finanțare pe care entitatea economică le utilizează. Principalele rate ale structurii surselor de finanțare sunt:

- ✓ rata datoriilor totale sau de îndatorare, care pune în evidență importanța relativă a datoriilor în activul total al întreprinderii;
- ✓ rata stabilității financiare, care evidențiază importanța relativă a surselor de finanțare pe termen lung și de aceea trebuie corelată cu activele totale ale întreprinderii pe termen lung;
- ✓ rata autonomiei financiare, care pune în evidență dacă întreprinderea are datorii și cât reprezintă din activul total capitalul propriu.

Analizând indicatorii gradului de îndatorare, ai stabilității și autonomiei financiare în cadrul sistemului cooperăției de consum determinați în baza datelor statistice și rapoartelor financiare ale sistemului cooperăției de consum, inclusiv a entităților analizate UniversalCoop-Anenii Noi, UCOOP-Florești și URECOOP-Strășeni, observăm că, practic, majoritatea indicatorilor se mențin la același nivel pe parcursul perioadei respective (Fig.1).

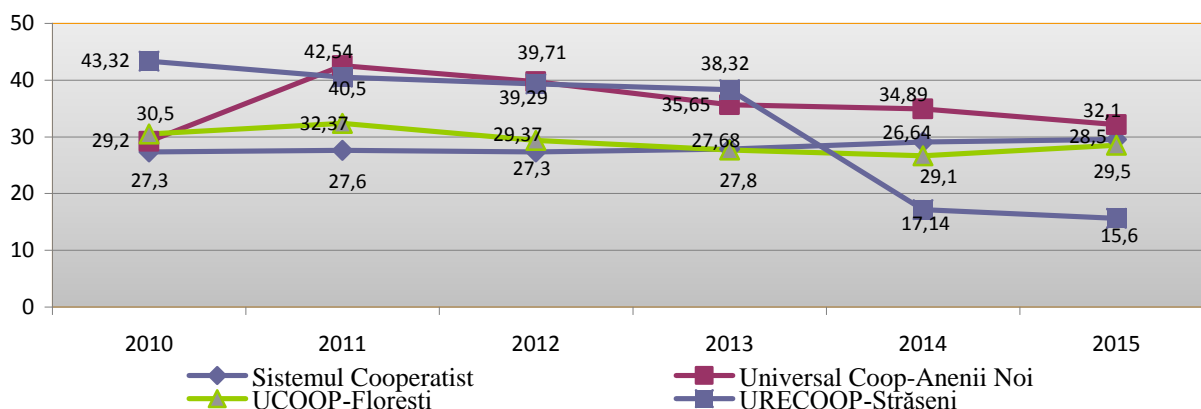

Fig.1. Rata de îndatorare globală.

Sursa: Elaborată de autor în baza datelor din rapoartele financiare.

Indicatorul rata de îndatorare globală s-a modificat semnificativ în cadrul URECOOP-Strășeni: de la 43,32 puncte procentuale înregistrate în anul 2010 până la 15,6 puncte procentuale înregistrate în anul 2015.

În ceea ce privește ratele de structură ale pasivului, analiza acestora urmărește caracterizarea surselor de formare a mijloacelor economice și evoluția în timp a acestora. Ratele referitoare la structura pasivului reflectă componenta resurselor de care dispune întreprinderea. Ele explică politica de finanțare care constă în resursele de care poate beneficia întreprinderea în cele mai avantajoase condiții de cost și de durată. Permite aprecierea autonomiei financiare, respectiv repartitia între resursele proprii și datoriile întreprinderii. Astfel, rata stabilității financiare exprimă contribuția surselor aflate la dispoziția întreprinderii pe o perioadă mai mare de 1 an la acoperirea mijloacelor economice ale întreprinderii (Fig.2).

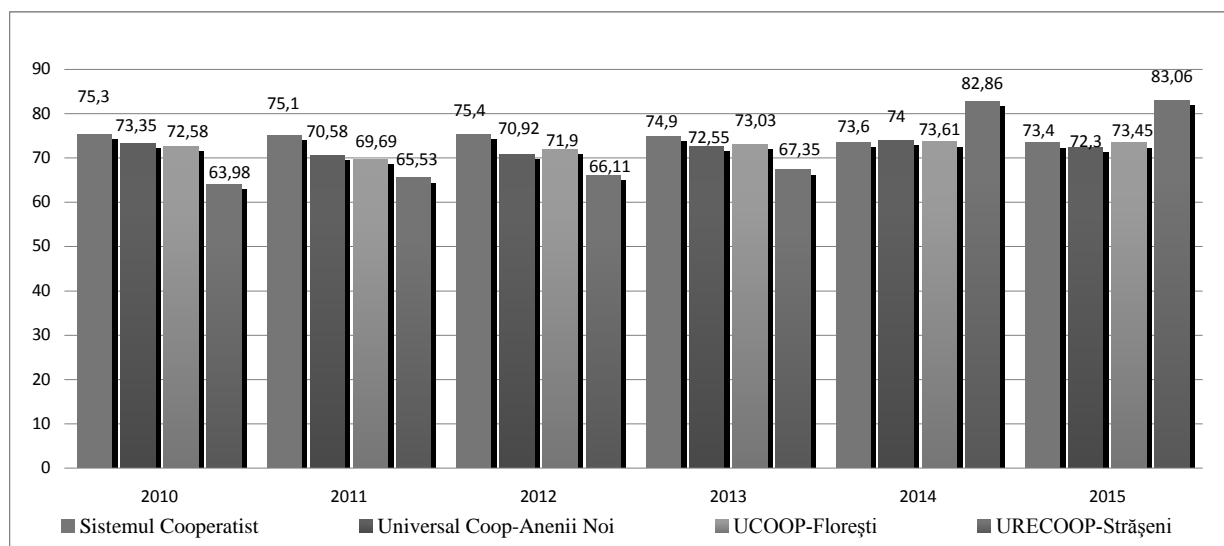

Fig.2. Rata stabilității financiare.

Sursa: Elaborată de autor în baza datelor din rapoartele financiare.

Rata autonomiei financiare globale reflectă contribuția surselor proprii la finanțarea mijloacelor economice ale întreprinderii. Această rata diferă în funcție de politica financiară a întreprinderii, de eficiența activității sale materializată prin profitul obținut. Este una indicată care exprimă autonomia financiară a întreprinderii, apreciind ansamblul finanțării sale. Această rată este considerată satisfăcătoare în ceea ce privește echilibrul financiar, dacă este mai mare sau egală cu 1/3. Repartitia surselor de finanțare și a altor elemente de pasiv între fonduri proprii și datorii de origine diversă constituie una dintre caracteristicile care exprimă cel mai bine autonomia financiară a întreprinderii (Fig.3).

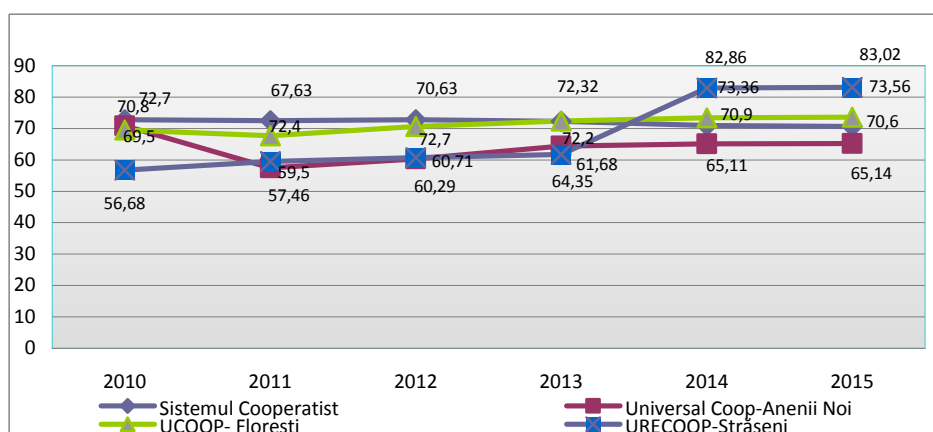

Fig.3. Rata autonomiei financiare.

Sursa: Elaborată de autor în baza datelor din rapoartele financiare.

De asemenea, ținem să subliniem că în literatura de specialitate sunt menționați încă câțiva indicatori, care, fiind calculați, pot contribui la descrierea mecanismului de gestiune a patrimoniului întreprinderilor din sistemul cooperăției de consum.

Concluzii

Apreciem informația obținută în urma calculelor pornind de la următoarele considerente. În mod normal, în urma desfășurării reușite a activității economico-financiare crește mărimea activelor controlate de întreprindere. Acest fapt reflectă extinderea activității de întreprinzător și majorarea potențialului economico-financiar prin reînnoirea și dezvoltarea parcului de utilaje, mărimea stocurilor de mărfuri și materiale, efectuarea investițiilor etc.

Subliniem că creșterea activelor disponibile poate fi obținută pe diferite căi: aporturi suplimentare în capitalul statutar din partea proprietarilor, reinvestirea profitului sau crearea activelor din contul creditelor și împrumuturilor, аренда activelor etc.

Majorarea valorii totale a activelor controlate de întreprindere poate surveni, de asemenea, ca rezultat al proceselor inflaționiste existente în economia națională sau al reevaluării activelor. Diminuarea patrimoniului disponibil semnaleză existența tendințelor negative în activitatea întreprinderii: restrângerea activității din lipsa comenzilor și din alte motive, acumularea pierderilor, rambursarea surselor împrumutate atrase peste limita de siguranță.

În aceste condiții, ieșirea activelor disponibile de sub controlul întreprinderii poate îmbrăca diferite forme: vânzarea activelor care nu se folosesc în activitatea de întreprinzător, transferarea activelor pentru stingerea datoriilor, repartizarea între proprietarii întreprinderii și altele. În orice caz, reducerea potențialului economico-financiar al întreprinderii semnifică incapacitatea de a continua activitatea de întreprinzător la același nivel.

Referințe:

1. Legea cooperăției de consum, nr.1252-XIV din 28 septembrie 2000. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2000, nr.154-156.
2. PĂVĂLOAIA, W., PARASCHIVESCU, M, COJOCARU, C. *Analiza financiară*. Focșani: Neuron, 1994.
3. BREZEANU, P. și al. *Diagnostic financiar – instrumente de analiză financiară*. București: Editura Economică, 2003.
4. Rapoartele financiare pe anii 2010-2015 pe sistemul cooperatist din RM, inclusiv: UniversalCoop din or. Anenii Noi, UCOOP din or. Florești, URECOOP din or. Strășeni.

Prezentat la 06.09.2017